

ἀμώμητον σέβας τῶν ἁγίων εἰκόνων εἰς τόσον, ὅτι ἄνιξαν δημοσίως ἐργαστήρια, ὡσάν τούς χειροτέχνους εἰς τὰς ἀγοράς. Καί προσθέτοντες ἄτοπον εἰς ἄτοπον ἢ μᾶλλον παράνομον σύρουν εἰς τὰς πλατείας τὰς κακογραμμένας εἰκόνας ὅπου καί εἰς τὰ ἐργαστήρια διὰ νά εἶναι κακογραμμένας δέν πωλοῦνται, διὰ νά γελάσουν καί ἔτζι τοὺς ἰδιώτας Χριστιανούς αἰσχροκερδαίνοντες τὴν πούλησιν Ἰουδαϊκῶς, οὐ μόνον τοῦ Χριστοῦ ἀλλὰ καί τῆς Θεοτόκου καί αὐτῶν τῶν ἁγίων. Ἐσυγχίσθη λοιπόν ἡ συνειδήσις μας εἰς τοῦτο τό ἀπαίσιον ἔργον ἐνθυμούμενοι οὐ μόνον τὰς Συνοδικὰς εἰς τέτοιαν ὑπόθεσιν ἀποφάσεις, τὰ αἵματα τῶν καί τῶν Ὁμολογητῶν ὅπου διὰ τὰς ἁγίας εἰκόνας ἐχύθησαν, ἀλλὰ καί τό βάρος τῆς ποιμαντικῆς ταύτης ἐκκλησιαστικῆς ἀξίας. Καί διὰ τοῦτο παρακινημένοι ἀπό τὰ ρηθέντα διορίζομεν διὰ τοῦ παρόντος καί θεσπίζομεν. Πρῶτον. Ὅτι αἱ ἱεραὶ εἰκόνες νά γίνωνται ἐπιτηδεύειν ἀπό ἐμπείρους ζωγράφους κατὰ τὸν θεῖον Γερμανόν θεωρημέναι εἰς τὴν παρουσίαν μας ἀπό τὸν ἐπιτηδειότερον εἰκονογράφον τῆς πόλεως καί τότε νά τιμῶνται ἂν εἶναι ἀρμόδιαι. Δεύτερον. Μέ κάθε τρόπον νά κλεισθοῦν τὰ ἐργαστήρια τῶν κακογράφων καί νά γίνωνται αἱ ζωγραφίαι ἢ εἰς νάρθηκας ἐκκλησιῶν ἢ εἰς κλεισμένα ὀσπήτια καθὼς ἦτον παλαιόθεν, διὰ νά μὴν ἐμπαίζονται αἱ ἅγαι εἰκόνες. Τρίτον. Νά μὴν ἡμπορῇ τινὰς πλέον οὔτε νά πέμπῃ οὔτε νά πωλῇ εἰς τὰς πλατείας ἁγίας εἰκόνας ἐθνικῶς ὡς οἱ Ἕλληνες τοὺς θεοὺς. Εἰς ποινὴν τῶν παρηκόων ἀγιογράφων ἀφορισμοῦ ἀλύτου παρὰ Θεοῦ καί ἔστωσαν ἔξω τῆς ἐκκλησίας ὡς οἱ αἵρετικοὶ καί εἰκονομάχοι. Φυλασσόμενοι νά τοὺς παιδεύσωμεν ὡς παρηκόους καί μέ τό μέσον τῆς Χριστιανικωτάτης αὐθεντίας. Σπυρίδων ὁ Κερκύρας Μέγας Πρωτοπαπᾶς ...».

ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ. ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΠΟΙΝΗ ΙΣΟΒΙΑΣ ΑΓΑΜΙΑΣ ΣΕ ΓΥΝΑΙΚΑ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΠΟΥ ΔΙΕΤΑΣΣΕ ΤΗ ΣΥΝΟΙΚΗΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΥΖΥΓΟ ΤΗΣ

1734, 20 Φεβρουαρίου

«... Ὁ Παναγιωτάτος καί Μέγιστος Αὐθέντης ἡμῶν Πρωτοπαπᾶς Ἰδὼν ὅτι μᾶλλον ὅπου ἀφορίσθη δημοσίως ἢ ὀπισθεν Ἀντωνέλα, θυγατέρα τοῦ ποτέ Θεοδωρῆ Σκιαδόπουλου καί γυναῖκα τοῦ Νικολέτου Μιλιαρέση, δέν ὑπήκουσε νά ὑπάγῃ εἰς τὴν συνοίκησιν τοῦ αὐτοῦ ἀνδρός τῆς μόνον ἔμεινε στέραρια καί ἀμετάτρεπτη εἰς τὴν κακὴν τῆς γνώμης διορίζει καί διορίζοντας ἀποφασίζει ὅτι ἡ αὐτὴ Ἀντωνέλα ἀφορισμένη νά μείνῃ ἄγαμος ἕως τελευτέα ἀναπνοῆς ἡμπορώντας ὁ αὐτός Νικολέτος Μιλιαρέσης νά ἀπεράσῃ εἰς ἕτερον νόμιμον γάμον κατὰ τοὺς ἱεροὺς Νόμους καί τὰ ἐξῆς. Ὁ Μέγας Πρωτοπαπᾶς Κερκύρας ...».

110

1560. Χρεωστικό ομόλογο. Βενετία.

Γ. Μάρκος, «Τρία ιδιόγραφα γράμματα τοῦ νοταρίου Θηβῶν (16^{ος} αἰ.) Μανουὴλ Μαλαξοῦ», *ΕΚΕΙΕΔ* 22 (1975) [1977], σ. 28-29.

111

1560-1567. Κώδικας Αντωνίου Σπυρή, νοταρίου και πρωτοπαπά Κερκύρας.

Ἑλένη Ἀγγελομάτη-Τσουγκάρακη, Γ. Μαυρομάτης (ἐπιστ. ἐπιμ.), Θ. Πυλαρινός (φιολ. ἐπιμ.), Ἴσιδώρα Βέρρα, Ἀναστασία Δαβιδοπούλου, Πανωραία Καλομπράτσου, Κ. Καραλής, Ἑλλάδα Κοντουδάκη, Μαρία Κωνσταντινίδη, Αἰκατερίνη Κώτση, Μαγδαληνή Μανωλοπούλου, Δ. Μητσολάκης, Σοφία-Αἰκατερίνη Πανταζή, Κ. Πεσλής, Καλλιόπη Πιλίλη, Σ. Πουλή, Φωτεινή Πραβίτα (ἐκδ.), Ἀντώνιος Σπυρής, νοτάριος καὶ πρωτοπαπᾶς Κερκύρων. Πρωτόκολλο (1560-1567), Κέρκυρα 2007, σ. 3-267, αρ. 1-375.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΙΚΩΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΘΑΝΟΥΣΗΣ ΣΥΖΥΓΟΥ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΖΥΓΟ ΣΤΗΝ ΑΔΕΛΦΗ ΤΗΣ.

1560, 29 Ιουνίου

«ἴαφξ', ἡμέρα κθ' τοῦ Ἰουν(ίου) μηνός. Ἐσωθεν νάρθικος τῆς Ἀγίας Τριάδ(ος) τῆς Πα-
ραλλείου, κυρ Δημητρ(ιος) | ὁ Προκόπης, παρὼν σωματικῶς, συνεφώνη<σε> μετὰ τῆς
παρούσης κυράτζα Μαργέτας, συμβίας ποτὲ Γεωργίου Σαδοῦμα, ὅτι διὰ τὴν προίκαν
τῆς ποτὲ ἀδελφῆς αὐτῆς, συ|μβίας τοῦ ἄνωθεν κυρ Δημητρ(ίου), ἐπειδὴν ἀπότυχε τῆς
παρούσ(ης) ζωῆς, τὴν σήμερον θελημα|τικῶ τρόπῳ συνεφώνησαν οὕτως διὰ να λείπουν
κρίσεις καὶ ἔξωδες ἐκ τὴν μέ|σην αὐτῶν ἔδωσεν ὁ παρὼν κυρ Δημητρ(ιος) τῆς αὐτῆς
κυράτζα Μαργέτας σεντώνια τέσσα|ρα, ὑφάπλωμα ἐν, ἓνα τηλαρόπουλο, φτερίτες δύο,
ἐμπροσθωκούρτινο ἐν, | ὡς καθὼς εὐρίσκεται. Καὶ ἔμεινεν εὐχαρηστημένη ἡ ἄνωθεν κυ-
ράτζα Μαργέτα | ἐκ τὸν αὐτὸν κυρ Δημητρ(ιον) διὰ τὴν προίκαν τῆς ποτὲ ἀδελφῆς αὐτῆς
ἀπὸ καθὲν |πράγμα, κινητὰ καὶ ἀκίνητα καὶ κρίζεται πληρωμένη καὶ εὐχαριστημένη.
Καὶ να | μὴν ἤθελεν ἡμπορῇ ἡ αὐτῇ κυράτζα Μαργέτα να ἀναγυρεύσῃ τὸν ἄνωθεν κυρ
Δημητρ(ιον) | διὰ τὴν ἄνωθεν προίκαν τῆς ποτὲ ἀδελφῆς αὐτῆς ποτὲ εἰς τὸν αἰῶνα τὸν
ἅπαντα, | μήτε ἄλλος τινὰς δι' αὐτῆς. Καὶ ἂν ἤθελεν ἀναγυρεύσει τινὰς ποτὲ τῷ καιρῷ
τὸν ἄνωθεν | κυρ Δημητρ(ιον) διὰ τὴν ἄνωθεν προίκαν, ὑπόσχεται ἡ αὐτῇ κυράτζα
Μαργέτα καὶ τὰ παντοῖα ἀδ|τῆς ἀγαθὰ να τὸν διαφεντίζουν ἀπὸ πᾶσαν ἐνάντιον καὶ να
πληρῶν(η) καὶ εἰς τὸ χῶμα | τῆς Αὐθεντίας οὐργίας δέκα καὶ ὑπέρπυρα διακόσ(ια) εἰς
τὴν φάνμπροικα. Τὸ ὁσπῆτ(ιον) ὅπερ εἶχεν εἰς προίκαν ὁ αὐτὸς κυρ Δημητρ(ιος) να
τὸ ἔχει |εἰς ἐξουσίαν ἡ ἄνωθεν κυράτζα Μαργέτα να τὸ νικιάζῃ χρόνους ἕξ, να ἐπαίρει
τὸ νίκ(ι), | καὶ ἀποτύχοντας μετὰ θανάτου τοῦ αὐτοῦ κυρ Δημητρ(ίου) να διαμένει εἰς
τὸ παιδίον τῆς αὐτῆς κυράτζα | Μαργέτας, ὀνόματι Σταματέλον. Καὶ ἂν πολλάκις καὶ
ἤθελεν ἀποτύχῃ τὸ παιδίον μετὰ θανά|του τοῦ αὐτοῦ κυρ Δημητρ(ίου), να διαμένει τὸ
ἄνωθεν ὁσπῆτ(ιον) εἰς τὴν αὐτὴν κυράτζα Μαργέτα καὶ εἰς τὴν | κληρονομίαν αὐτῆς.
Καὶ οὕτως συνεφώνησαν.

Ὑπὸ μαρτυρίας, κυρ Νικολ(άου) Μητὰ καὶ κυρ Ἰακώβου Στάθη».

ΜΙΣΘΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΟΡΟΥΣ «ΩΣ ΕΘΟΣ ΕΣΤΙ ΤΩΝ ΘΕΡΑΠΕΝΙΔΩΝ»

1560, 16 Σεπτεμβρίου

«... Ἐσωθεν ὁσπητίου τοῦ αἰδεσιμωτάτου πρωτοπαπᾶ Κερκύρων κυρίου Ἀντωνίου τοῦ Σπειρι, ἐν τῷ ἐξοπόλῳ τῶν Κορυφῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Γαστράδων, κυράτσα Θυμία ἀπὸ τοὺς Παξίους, συμβία τοῦ ποτὲ κυρ Ἰωάννου Πε..., παρούσα σωματικῶς, συνεφώνησε μετὰ του παρόντος μισερ Τιμοθέου Σπειρι, ἀρωματαριου, καὶ ἐπέδωσε πρὸς αὐτὸν τὴν παρούσαν παιδίσκην, θυγάτηρ αὐτῆς, ονοματι Παν..., ἣτις ὑπάρχει ἕως ἐτῶν ια', να ὀφείλῃ δουλεύσει αὐτὸν εἰς πᾶσαν χρειώδει δούλευσιν, ὡς ἔθος ἐστὶ τῶν θεραπενίδων, ἀπὸ τὴν σήμερον καὶ ἕως χρόνους ιβ', ἥγουν δώδεκα ἐρχομένους, πιστῶς, ἀληθῶς, τιμίως, ἄνευ τινος κλεψίας καὶ ἀτυχίας. Ὁ δὲ εἰρημένος μισερ Τιμόθεος να ὀφείλῃ τρέφει, ἐνδύει καὶ ποδένει αὐτήν, ὡς σο... καὶ τελειωθέντων τῶν ῥηθέντων χρόνων ιβ' τελείων, να οφείλῃ νὰ τὴν ὑπανδρευσῇ εἰς καλὸν ἄνθρωπον καὶ προικῇ αὐτήν κατὰ τὴν δύναμιν αὐτοῦ. Τὸ δὲ μερίδιον τῶν κτημάτων αὐτῆς, ὅσα ἂν ἔχει πατρικὰ εἰς τοὺς Παξίους, να το εχει ἡ παῖς καὶ εἰ μὴ τελειωθέντας τελείους τοὺς ῥηθέντας χρόνους ιβ', ἡ φύγει ἄνευ τινος αἰτίας, ἡ εὔρεθῇ εἰς κλεψίαν, ἡ τίς ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς ζητίσει καὶ ἐκβαλλεῖν αὐτήν ἀπὸ τὸν εἰρημένον μισερ Τιμόθεον, να ἔνι ἐλεύθερος ὁ ῥηθεὶς μισερ Τιμοθεος ἀπὸ τὸ ῥηθέν βάρος καὶ να του πληρωνῇ μᾶλλον καὶ τὴν του καιροῦ ζωητροφίαν καὶ πᾶσαν ἔξοδον αὐτοῦ, ἄνευ τινος κρίσεως, εἰς δεσμὸν τῶν ἀγαθῶν τῆς προρρηθείσης κυρατσα Θυμίας. Καὶ οὕτως συνεφώνησαν ...».

ΚΩΔΙΚΕΛΛΟΣ

1567, 8 Ιανουαρίου

«Ἰαφῆζ', ἡμέρα ἡ τοῦ Ιανουαρίου. Ἐσωθεν οἰκίας τοῦ παρόντος κυρ Νικολ(άου) τοῦ Σταματο|πουλου, ὁ ῥηθεὶς κυρ Νικολ(αος), εὐρισκόμενος ἀσθενῆς εἰς τὴν ἄνωθεν οἰκίαν αὐτοῦ, |σῶον μὲν ἔχων τὸν νοῦν καὶ τὰς ἐτέρας αὐτοῦ αἰσθεΐσεις, φοβούμενος |δὲ μήπως τὸ τοῦ θανάτου ἄδηλον τέλος ἐπέλθῃ ἐπ' αὐτὸν καὶ τὰ ἐ|αυτοῦ ἀγαθὰ ἀδιόρθωτα μείνωσιν, ὡς καὶ ἄλλοις πολλοῖς τοῦτο ἐ|συνέβη· καὶ πρῶτον εἶπε, ἀφίω τὴν ψυχὴν μου εἰς χεῖρας Θεοῦ καὶ |τοῖς πᾶσιν χριστιανοῖς τὴν ὀφειλωμένην συγχώρησιν, οἷς δέο|μαι καὶ ἐγὼ παρ' αὐτοῖς λαβεῖν. Ὁ ἄνωθεν κυρ Νικολ(αος) εἶχεν ποιήσει |μίαν διαθήκην εἰς τὰ ἄτη ἐμου τοῦ νοταρίου Ἀντωνίου τοῦ Σπειρι καὶ πρωτο|παπᾶ Κερκύρων ὡς ἐν ἐκείνῃ. Τὴν σήμερον ποιεὶ καὶ τὸ παρὸν κονδὴ|κελον καὶ διορθῶν οὕτως· θέλω καὶ ὀρίζω ὅτι τὸ ἀμπελιόν μου, |ἐπειδὴ ἦτον χέρσω καὶ ἄγριο χρόνους ἦκοσι καὶ εἶχεν ρογγίσῃ αὐτὸ |ὁ ἄνωθεν κυρ Νικολ(αος) καὶ ἔκαψέ τω καὶ ἔδωσε αὐτὸ τοῦ κυρ Κουμῆ Γεράκη |καὶ ἐκαλλιέργησεν αὐτὸ ἕως τὴν σήμερον, δια τοῦτο ὁ ἄνωθεν κυρ Νικόλαος |εἶπεν θέλω καὶ ὀρίζω ὅτι τὸ ἡμυσον ἐκ τὸ ἄνωθεν ἀμπελ(ιον) τὸ ἀφίω | τοῦ ἄνωθεν κυρ Κουμῆ διὰ τὴν ψυχὴν μου καὶ τὸ ἕτερον ἡμυσον να |μου δώσ(η) ὀκτὼ δουκάτα κουρέντη καὶ να ἔνε ὅλο ἐδικό του. Καὶ να μὴν |ἤθελεν ἡμπορῇ να διασίση τινὰς αὐτὸν οὔτε ἐδικὸς οὔτε ξένος μό|νο να ἔνε καθολικὸς εἰκοκῆρης να ἔχει παντοίαν ἐξουσίαν εἰς τὸ αὐτο |ἀμπελ(ιον). Ἡ δὲ {παροῦσα} διαθήκη ὅπου ἔχω καμωμένη ἡ πρῶ|τη να ἔνε κομένη καὶ εἰλωμένη, μόνον τὸ παρὸν κονδὴκελον να ἔχει |τὸ ἰσχυρὸν καὶ βέβαιον κατὰ παν εἶδος κονδικέλου καὶ τὰ ἐξῆς. |Καὶ ὅστις ἤθελεν ἐναντιθῇ τὴν παροῦσαν γραφὴν, ἦτε κονδίκηλο, να ἔχει |σολδία πέντε, να ἔχει τὸ ἰσχυρὸν καὶ βέβαιον καὶ ὅστις ἤθελεν ἐναντιθῇ να ἔ|χει πέντε σολδία καὶ οὐχὶ ἄλλον τί. Κομένω καὶ ἡλλιωμένω, διὰ τί ἦτον τὸ | μέρος παρών».

